

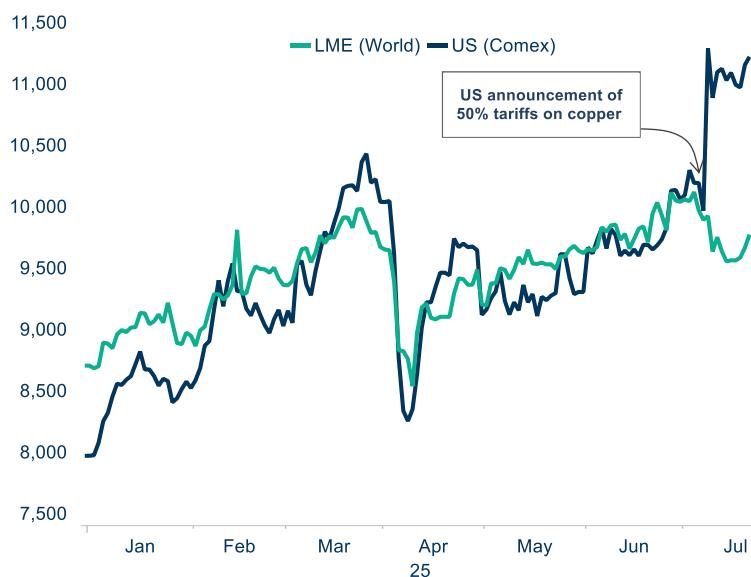
AKTUALNOSTI

Bakar pod pritiskom američkih carina

Zagreb, 25. srpnja 2025.: Dana 8. srpnja Donald Trump najavio je uvođenje carina od 50% na bakar, s početkom primjene od 1. kolovoza, nakon istrage prema Sekciji 232 koju je Bijela kuća pokrenula u veljači. Međutim, opseg tih carina još uvijek nije jasan jer nema informacija o tome odnose li se na rafinirani bakar, prerađene proizvode ili nešto drugo. Ove carine dodatno pojačavaju zabrinutost u američkom proizvodnom sektoru, s obzirom na to da se gotovo polovica potražnje za bakrom u SAD-u podmiruje iz uvoza.

Američka tržišta burno su reagirala na glasine o povećanju carina, što je izazvalo rekordni dnevni skok cijena 8. srpnja. Terminski ugovori za bakar na COMEX burzi porasli su za 13% tog dana, dosegnuvši 11.290 USD po toni (grafikon 1). Ipak, tržišna dinamika ostaje fragmentirana: dok su cijene na Londonskoj burzi metala (LME), koja služi kao globalni referentni standard, ostale relativno stabilne, domaće cijene u SAD-u znatno su porasle. Premija u odnosu na LME cijene kretala se između 500 i 1.500 USD po toni u srpnju, u usporedbi s prosjekom od oko 150 USD u 2024.

Chart 1. Copper prices - COMEX (US) vs London Metals Exchange (in USD/ton)

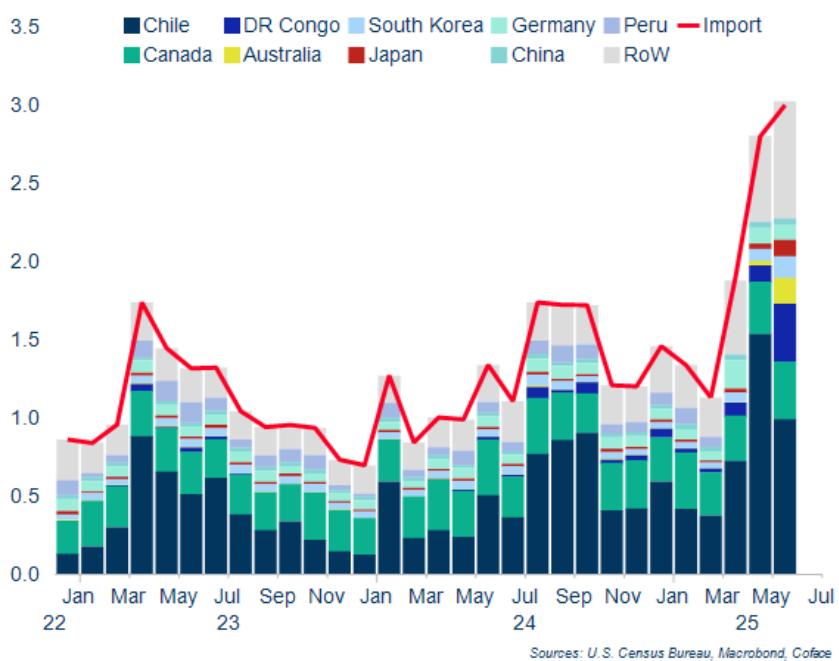

Sources: CME Group, London Metal Exchange (LME), Macrobond, Coface

Dodatni pritisak na američki sektor metala

Američki lanac vrijednosti bakra snažno ovisi o stranom uvozu, koji čini 45% domaće potrošnje, a ukupna vrijednost uvoza premašila je 17 milijardi USD u 2024. Prošle godine SAD je proizveo 3,5% svjetskog rafiniranog bakra, dok je istovremeno činio 6,3% globalne potrošnje – što ukazuje na značajan domaći manjak. Glavni izvori američkog uvoza koncentrirani su u tri zemlje, pri čemu Čile, Kanada i Peru čine oko 70% ukupnog uvoza bakra u 2024. (**grafikon 2**). Na te bi zemlje mogao tjecati potencijalni pad potražnje uslijed rasta cijena na američkom tržištu. Za sada se cijene stabiliziraju dok tržišta čekaju dodatne informacije o opsegu carina. Ipak, najpesimističnije prognoze predviđaju da bi cijene bakra u SAD-u (COMEX) mogле dosegnuti 15.000 USD po toni, u usporedbi s trenutnih približno 11.000 USD. Američke će tvrtke vjerojatno apsorbirati povećane troškove smanjenjem svojih marži, umjesto da ih prenesu na potrošače. Stoga se u kratkom roku očekuje da će ove carine negativno utjecati na financijsko zdravlje američkih tvrtki povezanih s bakrom, poput proizvođača građevinskog materijala, električnih instalacija, vjetroturbina itd.

Chart 2. United States - Imports of Copper (in billion of USD)

Unatoč svemu, očekuje se samo ograničeno smanjenje američkog uvoza bakra u kratkom roku, jer domaći kapaciteti nisu dovoljni da zadovolje potražnju, dok bi globalni ekonomski uvjeti mogli ublažiti rast cijena. Naime, usporena potražnja iz Kine i globalna prekomjerna ponuda trebali bi djelomično neutralizirati učinak američkih trgovinskih barijera. Nadalje, prema **analitičaru sektora Simonu Lacoumeu**, „možemo očekivati da će unaprijed osigurane kupnje omogućiti dostatne zalihe do kraja godine u SAD-u“ (**grafikon 2**), koje su u srpnju dosegnule 240.000 tona, što je gotovo 30% predviđene potrošnje do kraja godine.

Čile na udaru novih američkih carina

Pristup američkom tržištu ključan je za sektor bakra u Čileu. SAD je drugo najveće izvozno tržište za Čile, s udjelom od 28,5% ukupnog izvoza bakra, odmah iza Kine. Bakar je najvažniji izvozni proizvod zemlje, a izvoz u SAD čini 5% ukupnog čileanskog izvoza. Zbog ove duboke međuzavisnosti, rast carina predstavlja situaciju u kojoj svi gube. Državna tvrtka Codelco posebno je ranjiva na nove trgovinske barijere. Za razliku od konkurenata koji posluju u više regija i s različitim sirovinama, Codelco je fokusiran isključivo na domaću proizvodnju bakra. U 2024. godini Codelco je činio četvrtinu nacionalne proizvodnje bakra i doprinio državnom proračunu s 1,5 milijardi USD. Potencijalno smanjenje američke potražnje srednjoročno bi moglo imati ozbiljne posljedice za tvrtku i čileansku državu.

COFACE KONTAKT

Martina Kolarić: +385 99 3110 390
martina.kolaric@coface.com

COFACE: FOR TRADE

Tvrtka Coface, kao vodeći svjetski pružatelj usluga upravljanja kreditnim rizikom, već više od 75 godina pruža podršku poduzećima u rastu i razvoju u nesigurnom i nestabilnom okruženju. Bez obzira na veličinu, lokaciju ili sektor, Coface pruža podršku za ~100.000 zadovoljnih klijenata na oko 200 tržišta diljem svijeta, kroz niz rješenja: osiguranje potraživanja, poslovne informacije, naplata potraživanja, Single Risk osiguranje, jamstva, faktoring. Svakodnevno Coface koristi jedinstveno stručno znanje i vrhunsku tehnologiju kako bi omogućio sigurno poslovanje poduzeća, na domaćim i izvoznim tržištima.

U 2024. godini Coface je zapošljavao više od 5.236 zaposlenih i ostvario prihod od oko 1,845 milijardi eura.